

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE

KIADJA A DÁVID FERENC EGYESLET

Alapította : Dr. BOROS GYÖRGY.

50 éves püspöki jubileum.

A magyar unitárius egyház az egész világ unitáriusaival egyetemben ünnepelte meg főt. Ferencz József püspök urunk 50 éves püspöki jubileumát. Főt. urunkat 1876-ban Árkoson választották püspökné s az Isten különös szeretete folytán lelkieréje lassanként diadalmaskodott testi gyöngesége felett s ma is bár meggyöngült erővel, de teljes szellemi épséggel a magunkénak, fejünknek mondhatjuk.

A nagyon ritkának mondható, nagyjelentőségű, diszes ünnepség szeptember 19-én délelőtt az unitárius templomban folyt le, mely alkalommal a fölötté nagy befogadóképességű szép templom teljesen megtelt közönséggel. A külföldi unitáriusokat dr. Drummond ur képviselte Angliából, ki feleségével együtt jelent meg ez ünnepségen, miután a vidéken több egyházközséget meglátogatott. A közönség soraiban társadalmi előkelőségek és más egyházak vezetői is résztvettek és nagyszámmal jelentek meg vendiákok, valamint főtanácsi tagok.

Az istentisztelet sorrendje volt: Közönség éneke (kezdőének, főének); ima: dr. Boros György egyházi főjegyző; Mendelssohn: 42. zsoltár I. tételét előadta zenekarkisérlet mellett a D. F. vegyeskar; egyházi beszédet mondott Lőrinczy Dénes esperes-lelkész, az agg Simeon alakját állítva beszéde központjába; üdvözléseket mondtak: dr. Ferenczy Géza főgondnok ur, Gvidó Béla közügyigazgató ur, dr. Rev. W. H. Drummond ur, mikre válaszolt főt. Püspök urunk.

A 91 éves ősz pátriárka és 50 éves püspök választását röviden ezekben adhatjuk:

„Méltóságos főgondnok és tisztelendő esperes ur!

Hálásan köszönöm az üdvözeteket, melyekkel kedves barátaim által engem az Egyház megtisztelt. Dr. Drummond urnak külön köszönöm meg jókívánatait, melyeket az angol és amerikai unitáriusok nevében tolmácsolni szives volt.

Nem tudok elég hálát adni a jó Istennek irántam tanusított jóságáért. A mult évben 90 állott a szószéken virágból kirakva s most 50-et tettek oda, ami azt mutatná, hogy én megfiatalodtam.

Melyik nagyobb és melyik ritkább? A 90 bizonyosan nagyobb, de az 50 sokkal ritkább, mert 50 éves püspökséget igen kevés ember élhet meg. Tudtom szerint még csak Kún Bertalan miskolci lelkész volt 50 éves püspök.

A 22 unitárius elődöm közül Almási Gergely Mihály 32 évig ült a püspöki széken, míg Járai János megválasztása évében meghalt.

Magam sem számítottam e hosszú időre, mert amint Barabás András volt f. ü. gondnoktól kapott levélben is olvastam a napokban, ő mint 12 éves gyermek is látta 1876-ban, megválasztásom idejében testem sugárságát, minek betegeskedésem is oka volt s amiért ő is hallhatta, hogy 2—3 évet szántak nekem némelyek ebben az életben.

Kérdés, hogy *Istentől a kegyelmet* s Egyházamtól a megtiszteltetést megérdemeltem-e? Sokszor úgy érzem, hogy talán nem tettem eleget püspöki kötelességemnek, bár törekvésem mindig megvolt. Ezt azonban a jövő van hivatva elbírálni, mert bizom abban, hogy nekem is akad életiróm, aki meg fogja állapítani esetleges érdemeimet és hibáimat. Lelkiismeretem jelenleg felment az önvád alól s így a jelen megtiszteltetést nyugodt lélekkel fogadom azzal az óhajással, hogy ezután is legalább annyit tehessek, mint eddig tevék Egyházamért.“

E beszéd után angol vendégünkhöz fordulva, ezeket mondta:

„Kedves dr. Drummond ur!

Azon alkalomból, hogy az angol és amerikai unitáriusok nevében üdvözeteket hozott, fogadja hálás köszönetemet. Az Ön és felesége jelenléte kárpótól azért, hogy nem mehettem Arkosra, ahol ezelőtt 50 évvel püspöknek választottak s ahová nagy örömmel mentem volna el, ha szerencsétlen balesetem ebben meg nem akadályoz. Az Ön jelenléte — mondom — kárpótól és fájdalmamat enyhíti.

Köszönetemet adja át az angol és amerikai testvéreknek s biztosítsa a mély szeretetről, amely minket hozzájuk kapcsol. Halom, hogy ők engemet is lelkészársuknak s püspöküknek tekintenek; ezért nagy hálával tartozom.

Azt a baráti és testvéri összekötötetést, melyet eddig is fenn tartottunk, tegyük még szilárdabbá, mert csak így remélhetjük egy

jobb világ kialakítását, melyért szüntelen fáradunk s magam is mindent megteszek. Az Isten áldja és szentelje meg többi testvéreinkkel egyetemben!”

A megható főpásztori beszéd után a közönség lelkesen énekelte el: „Áldott az Ur, a mi Istenünk“ kezdetű énekszakaszt s azzal távozott a templomból, hogy olyan ritka és emelkedett ünnepségen vett részt, melyben többé része nem leszen.

Megemlítjük, hogy főt. Ferencz József püspök urral együtt ünnepelték a püspökne Ömáltóságát, aki férjének őrangyala, jobbikfele volt egész életében s aki hasonlóan jól érzi magát magas kora ellenére is.

A püspöki irodában más egyesületek mellett az árkosi egyházközség képviselői tisztelegtek Végh Benjámint esperes-lelkész vezetésével a főt. Püspök ur előtt s mindannyian Isten áldását kérték életére és munkásságára, amit mi is hálás szívekkel és őszinte lélekkel szívből kértünk.

K. E.

* * *

**Ima 1926-ban a Főtanácson,
midőn az Egyház Ferencz József püspökségének
50 évét ünnepelte.**

Elmondta: Dr. Boros György.

Az idő sebes szárnyakkal im mily gyorsan elrepül. Minket Istenünk, kiket gyermekeidnek nevezte, szárnyán hordoz, épp mint a színes pillangót és a fellegekben forgó sasmadarat. Mi számláljuk a napokat és az esztendőket, te bölcs Isten kiterjeszted az örökkévalóság mérhetetlen tengerét, hogy a nap, föld s ezernyi csillagok ébresztgessék az emberek lelkében a tudnivágyás villanyáramját, hadd siessenek kifürkészni istenséged csodálatos titkait.

Az a kicsiny sereg, melynek vezérkara ebben a szent hajlékban szemlélteti a lelki világ utait és ösvényeit, jó kedvvel elmereng a multon abban a bátorító tudatban, hogy a te bölcs intéseidre igyekezett megérteni és teljesíteni. Intéseid és tanácsaid, oh főbölcsesség a látók és szólók ajakáról szállnak szét és keresik a lelkeket, hogy befogadják és a szíveket, hogy tovább zengjék. Mint az égi angyalok hárfája, oly édes és biztató a te választottad, ki benn néked kedved telik — a Jézus ajakáról elszálló ige, én veletek vagyok mind a világ végezetéig, ne féljete és hidjete. Az, akit nekünk jó kedvedben választottál és az emberi élet mértéke feletti idejével megajándékoztál, hogy lenne szószólója annak a hitnek, amely egyedül csak féged vall Istenének, roskadozó testtel, de Isteni lelked égi kincseivel, kíván hálát mondó ajándékot szentelni neked itt a hivek seregében.

Köszönet oh nagy Isten, hogy eleven szénnel érintetted ajakát, mint profétádnak Ézsaiásnak, és elküldéd, hogy az emberek

Kilyéni Ferencz József 50 éves püspöki jubileumára.

Nem tudom, kinek van igaza, annak-e ki azt állítja, hogy a nagy embereket a történelem szüli, vagy annak, aki azt mondja, hogy nagy emberek csinálják a történelmet. Egyet azonban tudok: azt, hogy kilyéni Ferencz József püspöksége egyházunk történetében új fejezetet jelent. Olyan ez az ötven éves fejezet, mint egy hősi eposz, mely dicső alkotásokról beszél; nagy tettekről, melyekhez az inspiráció az ő lelkéből fakadt, erős küzdelmekről, melyeknek ő volt fő hőse. Ötven esztendő eseményeinek hajtó acélrugója az ő lelke volt. Lehet, hogy ezt nem mindig tudták és ismerték el neki; de vajjon az óra mánusa tudja-e azt, hogy mozgását a titkon működő rugóknak köszönheti? Az utolsó félszáz esztendő történetét, mint márványt az erezet, az ő egyéniségének aranyszálai szőtték át. Valóban egyházi életünk sava volt ő, megtartó, konzerváló erő. Félte őrizte a múlt nagy tradícióit, a nagy és örök igazságokat, melyek századok próbáit állották ki. De amíg az egyik kezével hűséggel védte a régi fundamentumot, mely vetetett Jézus Krisztus által, a másik kezével fáradhatatlanul gyűjtötte a modern kor új tégladarabjait, hogy vele az új kor fiai és leányai számára modern anyaszentegyházat építsen. Itt a magyarázata annak, amit mi, fiai sokszor nem értettünk meg benne: aggodalmaskodás az újításokkal szemben; de amikor maga is meggyőződött arról, hogy az újítás Istenhez visz egy lépéssel közelebb, maga járt elől jó példával. Nem ismerem még főpapot, kinek lelkében az ősi hit és a modern tudományosság oly harmonikus egységgé forrott volna össze, mint ép Ferencz József püspökben. Patriárchális alakja úgy áll előttünk, mint egy letűnt világnak figyelmeztetésül hátra hagyott drága darabja s közben 91 évvel is örök ifju lelke a renaissance szellemét lehelli. 91 évvel is ifju maradt, mert lelke mindig eszményekből táplálkozott. Benne egy olyan ősi szellem csontosodott meg, melyet az egészséges tovább fejlődés forrásaképen tartogat számunkra Isten.

Egyszerű külső megjelenéséről is annyi lelkiség árad a körülállókra, mint amennyi csak azokból a férfiakból áradhat, akik az Ég küldötteiképpen járnak a földön s szívükben egy eszményi világot hordoznak. Még a kezeirása is, 91 éves korában is egy eszményi világ földi szépségét jelzi. Ki vele társalog, lelkileg gazdagodik. Finom méltóságteljes alakja tiszteletet parancsol és ünnepi érzéseket ébreszt. Mikor a szószéken megszólalt, ékes szavának arany kulcsára egyszerre megnyíltak az emberi szívek. Akkor volt igazán elemében, mikor szószéken állt, mert érezte, hogy Isten őt eszközüül választotta, hogy rajta keresztül emberekhez szóljon, vigasztaljon, bátorítson és nagy cselekedetekre buzdítson.

Megértette a komoly intelmet, mit Isten Jézus által szólott mindazoknak, kik valaha az anyaszentegyház szolgálatára köteleztek el magukat. „Ti vagytok a földnek sava . . . Ti vagytok a világ

világossága ...“ Ötven esztendőn át fákllya, nem, tűzoszlop volt ő, ki előljárt, fénylett, világított. Ha igaz az, hogy a pap a vallás kifejezője olyan értelemben is, hogy a közönség többsége hajlandó a pap egyéniségén keresztül értékelni és becsülni azt az egyházat és vallást melyet képvisel, akkor az unitárius névnek tengeren túl, tengeren innen senki sem szerzett annyi dicsőséget, mint Ferencz József. Egyéniségének fákllyafénye mellett tisztán láthatja a széles világ, hogy az emberiség vallás-erkölcsi nevelésének, Isten országa építésének kultur munkájában Isten a Globusnak ezen a drága darabján egyházunkra olyan fontos feladatot bízott, hogy Isten ellen vétkezik, ki annak munkáját erőszakosan bénítja. Mint fákllya előljárni, vezetni, minden jóba másoknak is irányt mutatni: ez a mi szent feladatunk. Hátul cammogni, másokat utánozni nem unitárius erény. Mi program kell, hogy legyünk mások számára is: program Istenünk és nemzetünk iránt való áldozatos szeretetünkben. Egyházunk létjogosultsága és szent hivatása mellett arról kell bizonyosságot tennünk, hogy közöttünk vannak a legmelegebb szívű, a legtisztább fejű és a legnemesebb jellemű emberek, kik jobb jövőért imádkoznak és dolgoznak. Erre int, mint szent figyelmeztetés, Ferencz József 50 éves püspöksége.

Oszlassátok el a sötétséget, mely a lelkeken ül és zavarja a tiszta látást az üdvösség utjának keresésében. Szabadítsátok meg a népet a babona és a tudatlanság átkától, mely elvágja a szellemi és erkölcsi fejlődés útját. Emeljétek magasra Jézus Krisztus evangéliumának fákllyáját, hogy tisztán láttassék mindenek által: egy az Isten — az Atya, egy a Mester — a názareti Jézus, egy a kötelesség Isten és ember iránt — a szeretet. Mindezekre ő ad nekünk jó példát, nemes buzdítást nemcsak mint legkiválóbb szónokunk, de ugy is, mint legjelesebb írónk. Mit jelent az unitárius evangélium? Ha tudni akarod, a Ferencz József kátéja és hittana mondja meg azt. Mi volt az az ősi erő, mely anyaszentegyházunkat százados megpróbáltatások között is megtartotta? Ha ezt akarod tudni, még ma is csak a Ferencz József „Kis Tükör“-ét kell kezvedbe vened. S ki még ma is egyházunk és fajunk legnagyobb erőssége, kinek neve véd és buzdít: Ferencz József ő, az ötvenéves püspök. Ő a fákllya, ő az eszmény. Egyéniségének fénye nem maradt Erdélyország szűk határai között. Tengereken túl is világol, hirdetvén ott is az unitárius és a magyar szellemi erő hatalmát. S fényének udvara — meg vagyok győződve — túlér majd élte határvonalán is és a nevéből származó áldás hosszú időközön át fogja majd táplálni lelki unokáit.

Szeretett főpásztorunk, neved szívünkbe irtad és a történelem lapjaira. Áldjuk a jó Istent, hogy Téged nekünk adott és mindennapi imádságunkban kérjük Őt, hogy családod, anyaszentegyházunk és elesett fajunk számára éltesse és tartson meg még sokáig. A tudat, hogy Te élsz és a miénk vagy, erő és hatalom számunkra.

Dr. Csiki Gábor.

Főtanács.

Egyházunknak legfőbb szerve, törvényhozó testülete tudva-levőleg a Főtanács, melyet minden negyedik esztendőben zsinat néven vidéken kellene tartani papszenteléssel egybekötve.

A háboru alatt és óta nem volt még zsinatunk, pedig egyházi életünkre föltétlenül jó hatással volnának vidéki egyházközségeinkben tartott ilyen nagyobbszabásu alkotmányos összejöveteleink. Az E. K. Tanács az idén Árkoson zsinatot akart tartani, hol ezelőtt 50 évvel választották főt. Ferencz József urunkat püspökké s árkosi egyházközségünk és hiveink nagy lelkesedéssel készültek is e fontos alkalomra.

Fájdalom, a főt. úr gyenge testi állapotára való tekintettel egyházvezetőségünk el kellett, hogy álljon e tervtől s az idei Főtanácsot is Kolozsváron tartották meg szept. 19—20—21. napjain.

Az 50 éves püspöki jubileummal és vendiáktalálkozóval összefüggésbe hozott Főtanácson nagyszámu tag jelent meg annak ellenére is, hogy a vasuti utazás fölötte megdrágult s utazási kedvezményt nem sikerült kieszközölni.

A gyűléseken elnököltek főt. Püspök úr, dr. Ferenczy Géza és dr. Szent-Iványi József főgondnok urak. A tanácskozások, melyekre a főtanácsbi bizottság alaposan előkészítette a tárgyakat, élénk viták mellett ünnepélyesen folytak le.

Dr. Gál Kelement, dr. Elekes Domokost, Ürmösi Károlyt, Lőrinczi Dénest, Gvidó Bélát, Halmágyi Jánost, Katona Ferencet, Bölöni Vilmost, Ütő Bélát és Végh Beniamint megerősítették egyházköri felügyelőgondnoki, illetőleg esperesi állásukban s Pál Ferencet tb. esperességében, id. Czakó Lászlót pedig tb. köri f. ú. gondnoki állásában.

A püspöki jelentés a jószágfelügyelőség és nyugdíjbizottság jelentésével együtt körültekintéssel volt megszerkesztve. Az E. K. Tanács jelentése dr. Mikó Lőrinc titkár szerkesztésében valóságos tanulmányzámba ment s hosszas megbeszélésekre adott alkalmat, mikor fájdalommal kellett látnunk, hogy az állammal eddig folytatott küzdelmeink má sem értek véget.

Jó irányban indult unitárius tanítóink egyesületének ügye, mert így lehetővé válik, hogy az eddig Lelekészkör néven ismert egyháztársadalmi szervezetünk fogalmi körében összes belsőembereink (tanárok, lelkészek, tanítók) sajátos kérdéseikkel külön-külön foglalkozzanak, de évente egy közös gyűlésben egyetemes kérdéseket is megvitathassanak s a szolidáris érzést egymásközt kiméllyithessék.

Belsőembereinkkel szemben alkalmazandó kegyelmi jog gyakorlásának kérdését épen nagyobb számmal belsőembereink vetették el, mert legtöbbjük teljes tudatában van annak, hogy aki népnevelési hivatást vállal ma magára, annak teljesítenie kell kötelességét s ha azt nem teszi, sőt nem áll hivatása magaslátán: akkor helyét el kell hagynia. Az idők intenek!

Ez a becsületes felfogás is befolyásolta azt, hogy a belső-emberek közérdekből közigazgatási úton való áthelyezésének kérdését hosszas tárgyalások után jelen Főtanácson levették napirendről.

A tanügyi s más jelentések általában a multkorinál valamivel megnyugtatóbb képet nyújtottak.

Főtanács elhatározta, hogy a jövő évben zsinatot fog tartani s azzal a hittel oszlott szét, hogy Isten a további kitartó küzdelemre elég anyagi és szellemi erőt fog adni Egyházunknak.

A Berde Mózsa-serleggel az idén magasztos köszöntőt dr. Szent-Iványi Gábor f. ü. gondnok mondott. K. E.

* * *

Véndiák találkozó.

A mai nehéz időkben minden magyar intézménynek megfeszített erővel kell munkálkodnia, hogy életrevalóságáról tanúságot tegyen s ama nemes értékeket, melyek ápolására volt életrehíva, elveszni ne engedje.

A kereszturi találkozó csak most zajlott le anyagi és erkölcsi sikerrel s a kolozsvári kollégium vezetőségének irányítása mellett íme a kolozsvári unitárius vendiákok is megtartották nagyszabású találkozójukat szeptember 19-én és 20-án.

Szeptember 19-én este egy gazdag műsor gyönyörködtette a jelenlevő hatalmas közönséget, amelynek során a koll. tornateremben talpraesett prologust mondott dr. Perédi György, költeményeiből felolvasott Jakab Géza, báró Kemény János, Ligeti Ernő; Aranytól a Dálnok bujá-t szavalta Fekete József, a régi kedves Kismező játéktértől bucsuzott dr. Boros György, Török Emil magyar színházi kiváló karnagy zongorakiséréte mellett, művészi hegedűjátékkal kedveskedett Adler Nándor hegedűművész, a kollégiumi életre színes és élénk előadásban emlékezett vissza terjedelmes felolvasásában Pálffy Márton, tulvilági szellemi nagyjainknak világi bajaikért aggodó gyülekezetét Dávid Ferenc elnökle mellett meghatóan képzelte el s ecsetelte Gyallay Domokos és Gabányinak Kakasüllön c. monológiát ügyesen adta elő Hadházy Sándor. A műsort „Ballag már a vendiák“ ének zárta be, mit tánc követett.

A 20-i ünnepek a régi kollégium udvarán kezdődtek, ahol reggel 9 órakor gyülekeztek a végzett diákok évfolyamok szerint. Közének után Mikó Imre g. tanuló üdvözölte a jelen ifjuság nevében a vendiákokat, kiknek nevében Kisgyörgy Sándor tb. esperes egyik legvénebb diák válaszolt.

Ezután a mintegy 280—300 főnyi sereg templomba vonult, hol szép imát Vári Albert vallástanár, emelkedett beszédet dr. Varga Béla teol. tanár mondott. Közre szólót Pap Domokosné énekelt.

Templomozás után magasztos hangulatban vonultak a vendiákok az új kollégium udvarára, ahol főt. Ferencz József püspök ur jelenlétében dr. Barabás Béla szenátor, volt magyar képviselő és delegáció-elnöke, kollégiumunk vendiákja tartotta meg mindenkit teljesen magával ragadó felolvasását.

E nagy férfiu nemcsak kollégiumunkról emlékezett meg úgy, mint a szellemi kultúra egyik halhatatlan érdemű gócpontjáról, hanem Brassai bácsit, Berde Áront és Kriza Jánost a legtalálóbban és szebben külön is méltatta.

Főt. püspök úr mint legvénebb diák örökre emlékezetesen áldotta meg az összesereglett vendiákokat s azzal a hittel és reménnyel bocsátotta el őket, hogy unitárius kollégiumunk s Alma Materünk soha le nem hanyatlik, mindig élni fog.

Következett a diszteremben az előjárók elnöklése mellett a feledhetetlen jelenetekben gazdag összejövetel, mikor az eddigi adományok és ígéretek nyilvánosságra hozatala után új alapítványok, adományok és ígéretek sorozata érlelte meg bennünk a meggyőződést, hogy a bajban, veszélyekben mi képesek leszünk intézményeinket megmenteni.

Mivel a pénzsegélyekről más alkalommal külön beszámolunk, most csak megemlítjük, hogy főt. püspök úr 10,000, dr. Ferenczy Géza főg. úr 10,000, dr. Gyergyai Árpád 20,000, Sebestyén testvérek 20,000, Teol. akad. igazgatósága 10,000, kolozsvári unitárius egyházközség 50,000 leuval siettek a koll. segítségére.

Ebéd után a vendiákok kivonultak a temetőbe s ott dr. Abrudbányai Ede magasztos emlékbeszéde után megkoszorúzták az unitárius egyház halottjainak sírját. A sírok és síremlékek szépen rendbe vannak hozva és rendben vannak tartva.

Amidőn hálát adunk Istennek, hogy az ügyet is sikerhez vezette, hálás köszönetünket nyilvánítjuk minden jóakaratu vendiáknak, avagy pártolónak s kérjük a további szives és jóakaratu támogatást.

Az Isten áldása és segedelme legyen a 370 éves vén kollégiummal, hogy újabb századokon át lehessen még a magyar szellemi művelődés szent fészke.

K. E.

*

Üdvözlét.

Kedves vendégeink!

Az ősi Alma Mater fiatal tanulói nevében szeretettel és hálás örömmel köszöntjük Önöket, kedves vendégeink, kollégiumunk öreg diákjai.

Most, amikor ifju tanulóeregünk nagyrésze még odahaza élvezi a vakáció örömeit, Önök mindenfelőlről im összegyűltek az édes anya hívó szavára és az élet nehéz küzdelmei között is szakítottak időt és fáradságot, hogy a mi javunkra intézetünket fennmaradásában és áldásos működésében támogassák.

Nemcsak az Alma Maternek, az ifju tanulóknak is megnehezedett a sorsa. Az idők változása tőlünk is mind nagyobb erőfeszítést, fokozottabb munkát, több tanulást kíván. Mi ennek a kötelességünknek teljesítésével igyekezünk az intézet javára lenni. Önök-

be az el nem fogyó lelkesedés és biztató reménység erejétől hajtva s egyházunkban azoknak az élete és halála foglalkoztatja lelkemet, kiknek fénylő szelleme örökség gyanánt kell visszamaradjon és világoljon örökké. Szívből örvendünk, ha az élők szelleme egyházi életünkben történelmi pillanatokon vezet keresztül s mélyen fáj, ha legjobbaink emlékére sirköveket kell faragnunk és állítanunk. Ki ne érezné, hogy ősz püspökünk diadalmas élete újból történelmi pillanathoz juttatta annyi szenvedést látott egyházunkat, midőn az isteni gondviselés püspökké választása 50-ik évfordulóján szerencsésen mindannyiunk büszkeségére átvezette s mi szívből köszönhetjük e nevezetes alkalommal őt, kinek nevéhez és kormányzásához egyházunk fejlődése, jóhíre és dicsősége félszázadon át fűződik. Távol legyen tőlem, mintha én szeretve tisztelt főpásztorunk nagy multját itt boncolgatni akarnám; jövőndő idők történetirójának lesz az fenntartva, de azt nyugodtan mondhatjuk, hogy nagy egyéniségének a varázsával, szellemi erejével és tudományos munkásságával, különösen pedig a művészi szónoklás tökéletességével egyházunkban oly magasra emelkedett, akit tulszárnyalni félszázad, jobban mondva hét évtized alatt senkinek sem sikerült. Nem kutatom azt, hogy szónokí erejével és művészetével hányszor ragadta magával mindig nagyszámu hallgatóságát, de azt tudom, hogy a szónoklás művészetét oly magas fokra emelte, melynek megközelítése mindannyiunknak örökre nemes becsvágya lehet. Nem akarom különös színekkel rajzolni azt, hogy hosszú kormányzása alatt nevelőintézeteink belső életükben és külső megjelenésükben miként fejlődtek és erősödtek s hogy tekintélyével a társadalom, a faj és nemes életében egyházunknak minő nevet és tiszteletet szerzett; de azt tudom és látom, hogy a mai nemzedék hódolattal áll meg a félszázados évfordulón, melyet igazán csak a jövő értékelhet. Köszöntsük szívből hát, az isteni gondviselés iránt érzett nagy hálával itt a lelkészkörben ősz főpásztorunkat, ki primus inter pares, félszázados püspöki jubileumán, azzal a hő óhajással, hogy a jó Isten sokáig éltesse szerettei örömeire, egyházunk javára, büszkeségére!

S midőn az élő előtt hódolattal hajlunk meg, elmehetünk-e mi lelkészek a br. P. Horváth Kálmán tb. főgondnokunk emléke mellett, midőn halála után először vagyunk együtt, úgy, hogy megdicsőült lelke előtt gyászlobogónkat meg ne hajtánók. Hisz jól tudjuk, hogy fenkölten nemes lényében olyan lélek lakozott, mely embert és egyházat csak szeretni tudott. S magas egyházi méltóságában a lelkészek iránt is olyan megbecsülést és megértő szeretetet mutatott, mely a csak igazán nagyoknak tulajdonsága. Nem volt a hivatásos papirendből való, de örökké emelkedett gondolkozása és nemes magatartása állandóan a legpapasabb jellemet ragyogtatta. Messze századokra visszanyuló neve és tekintélye sem elfogulttá, sem felfuvalkodottá nem tette. Nagy elődökre hivatkozhatott, kiknek nem érdemeivel dicsekedett, hanem erényeiket ön-

magában most az áldozatkészségben, majd a keresztényi szeretetben úgy igyekezett kifejezésre juttatni, hogy a csak alacsony lelkeket jellemző hiúság, gyűlölet és bosszúállás indulatait magától következetesen messze űzte. Hosszu főgondnoksága alatt ő is látott féltő szeretetből támadt egyházi viharokat, de megfontolt bölcsesége és tárgyilagos ítéllete magas méltóságának a kockázatása nélkül hidalta át mindig az ellentéteket. Lekicsinylés, kigunyolás nem tapadt emlékéhez. A történelem örökké az igazán nagy főgondnokok között fogja emlegetni. Legyen áldott és példaadó emléke.

S aki diszes állásában utódja lett, kinek erős kezére, tárgyilagos ítéletére és nagy koncepcióju gondolkozásmódjára kissé meglazult erkölcsi világunkban egyházunknak olyan nagy szüksége van: dr. Szent-Iványi József ujonnan választott főgondnokunkat fogadjuk és köszöntsük a nagy előd emlékéhez méltó tisztelettel és bizalommal, támogassuk nagy és felelősségteljes munkájában azzal a szeretettel, melyet az egyházi életben minden vezető embernek előlegezni szoktunk. Kísérje Isten áldása életét és munkáját!

De a nagyokról tekintetem önkénytelenül és kötelességszerűleg önmagunkra fordul. Azokra, akik az alázat, a szerénység, a hivatásérzet, az életet örlő munka igénytelenebb emberei. Szeretném, ha őszintén megbecsülni tudnók a lelkészkeri élet nemes harcosait életükben és halálukban egyaránt. Az őszinte tisztelet és nagyrabecsülés érzetével említem hát az életnek örvendő Ajtay János h.-almási lelkésztársunk nevét, ki tudomásom szerint az udvarhelyi egyházkeri lelkészkerének immár 25 év óta elnöke. Aki az ő munkaerejét és képességeit s a közügyért való lelkesedését ismeri, nem csodálkozhatik azon, hogy lelkésztársai 25 esztendőn keresztül a lelkészkeri elnökséggel tisztelték meg. S ha arra gondolunk, hogy az utóbbi negyedszázad alatt az udvarhelykeri lelkészkeri milyen munkát végzett, minő rendszerrel dolgozott, milyen irodalmi termékeket hozott létre, mit tett a nép érdekében, az Unitárius Népnaptár és a D. F. füzetek kiadásával és terjesztésével, sőt az Unitárius Szószék érdekében is, lehetetlen nem látni az Ajtay János lelkészkeri elnök lankadatlan munkásságát és szerencséskezű irányítását. Ha többet nem tehetünk, a legnagyobb tisztelet és kollégialis megbecsülés szellemétől vezetve, fejezzük ki jegyzőkönyvileg elismerésünket Ajtay János kollégánk 25 éves lelkészkeri elnöki munkásságáért!

De itt is, magunk között is az élő, a jubiláns mellett gondoljunk a kollégialis szeretet részvételével lelkészkarunk utolsó nagy halottjának, Deák Miklósnak az alakjára. Nem viselt vezető tisztiséget az egyházi életben, de szerény ítéletem szerint a lelkészek között és az egyházban is mégis mindig vezetőszerpet vitt, mert szellemi ereje és nem közönséges képességei arra hívták el akaratlanul is. Különösen régebben a lelkészkerben is sokszor szerepelt és mindig nagy sikerrel. Általában ahol és amikor szólott, szava magával ragadta a hallgatóságot. Tollával az egyházi és népies

irodalom terén sok tanulságot és gyönyörűséget szerzett a népnek és becsületet nevének. Egyházi beszédei hangulatosak, telve a mult lelkesítő erejével s a hit mélységével. Írásainak, stílusának szépsége és gondossága is különös értéket, zamatot adott. Szónoki ereje, ékesszólása széles körben ismert volt és marad bizonyára hosszú ideig. Megjelenése és fellépése, megnyerő egyénisége a közönséges színvonalon messze felülemelték. Lelkészkörünk nagy halottjának bizonyára azáltal emelnénk legméltóbb emléket, ha szellemi termékeit összegyűjtve, nyilvánosságra hozhatnók. Gondolkozzunk róla. Emléke legyen áldott!

Ime, tiszt. Lelkészkör, élőkről és holtakról emlékeztem. De ha élő embereink tisztelete és halottaink emlékének a megbecsülése mellett örök életre hivatott egyházunknak az intézményeit is szeretetünk és áldozatkészségünk minden erejével támogatni nem tudjuk, akkor zengő ércnél és pengő cimbalomnál alig több a szavunk. Elkövetkezett a szintén nagy pillanat, midőn az idők és viszonyok kényszerítő hatása alatt kolozsvári kollégiumunk egykori tanulóí, vándiákjai összegyűlnek, hogy az édes anya kérő szavára segítséget nyujtsanak. Elmaradhatnánk-e mi, lelkészek, kik eszmények hirdetői, szegények támogatói, betegek vigasztalói vagyunk az életben, elmaradhatnánk-e a mi beteg édes anyánk megsegítésében? Kérem lelkészkörünk minden egyes tagját, hogy a szeretet segítő munkájában legyenek tetteikkel példaadók.

Ilyen elgondolással, ilyen érzelmekkel ismételtén szeretettel köszöntve a megjelenteket, lelkészköri közgyűlésünket megnyitom.

Kovács Lajos, elnök.

oo

Ötven éves tanítói jubileum.

Egy kedves, megható ünnepre gyűltek Csókfalvára július 4-én a marosi egyházkör lelkészei és tanítói.

Benedek János állami iskolai tanítót, unitárius énekvezért üdvözölték elismerésük és méltánylásuk kifejezésékep, tanítói és énekvezéri szolgálatának 50 éves évfordulója alkalmából.

A délutáni istentiszteleten tartott alkalmi ima és Keresztési Dénes szentgericei lelkész beszéde után üdvözölték a kör lelkészei, tanítói, a közeli református egyházközségek lelkészei, egykori és jelenlegi tanítványai.

A félszázados munkásságra visszatekintő ösz tanító könnyekig meghatva adott hálát Istennek ama kitartásért, erőért, mellyel őt egy emberöltőn át segítette s meghatottan köszönte meg a gyűlekezetnek az elismerés nyilvánítását.

oo

Alapítói díj 500 Leu, minek ellenében az „Unitárius Közlöny” ingyen jár!

Egyleti élet és munkásság.

A Dávid Ferenc Egylet közgyűlése.

A Dávid F. E. 42-ik közgyűlése szept. 18-án d. u. 4 órakor tartatott a koll. disztermében, nagyszámu diszes közönség részvételével, kik közt W. H. Drummond ur és neje angol vendégeink is ott voltak.

A gyűlés fefolyásáról az alábbiakban számolunk be. A gyülekezet éneke után Ajtai János homoródalmási lelkész mondott áhitatos imát, majd dr. Boros György ügyvezető alelnök tartott tartalmas elnöki megnyitást, jelezvén, hogy br. P. Horváth Arthur, egyesületünk elnöke nem jelenhetett meg a gyűlésen betegsége miatt. Az elnöki megnyitó meleg szavakkal parentálta el az egylet tiszteletbeli elnökét br. P. Horváth Kálmán egyh. főgondnok urat, akinek távozása az élők sorából betölthetetlen üres helyet hagyott maga után. Mély fájdalommal bucsuzunk el a nagy emberbaráttól, a jó kereszténytől, az ügybuzgó lelkes elnöktől, aki maradandó emléket állított magának jó cselekedetei által.

A megnyitó végén ügyv. alelnök Drummond urhoz fordulva, örömet fejezte ki, hogy őt itt üdvözölhetjük. Együttal felkérte, hogy tartson egy előadást a jelenlevők számára. Dr. Drummond megköszönte az üdvözlést, érdekesen beszélt utazásairól. Elmondta, hogy ő megfordult nemcsak Európának, hanem az összes világ-részeknek mindazon köreiből, ahol a szabadelvű vallásos gondolkodásnak hívei vannak s érdekesen tapasztalta, hogy a vallás kérdéseiben való egyöntetű gondolkodás bizonyos közös életeszményeket és közös gondolkodás módot fejleszt ki a szabadelvű protestáns vallásos felfogás hívei között, mely Európában, Amerikában és Ázsiában csaknem ugyanazonképen nyilatkozik meg. A közös kapocs, mely mindezeket az embereket összeköti, nem a dogma, hanem a Jézus Krisztus által megalapozott embertestvériségnek az ő szellemében való ápolása és fenntartása. Felszólalása végén tolmácsolja az angol, amerikai unitáriusok, Franciaország és Németország szabadelvű protestánsainak és az indiai Brahma-Somaj-nak üdvözlését.

A tetszéssel fogadott előadás után dr. Varga Béla olvassa fel titkári jelentését. Tekintettet arra, hogy főtitkár afia huzamosabb ideig távol volt, jelentése csak pár kiemelkedő mozzanatra szorítkozik. Az egyes körökben és egyházközsegekben végzett egyleti működésről szóló jelentéseket Árkosi Tamás sinfalvi lelkész dolgozta fel nagy lelkiismeretességgel és körültekintéssel, amiért a közgyűlés köszönetet mond neki. E jelentések összefoglaló részét lapunkban közölni fogjuk.

A felolvasott titkári jelentés kapcsán kitént, hogy a D. F. E. által kitűzött pályatételre: „Az éneklő madarak védelme” egy pályamunka érkezett, mely a jutalomra érdemesnek ítéltetett. E pályamunka szerzője Ekárt Andor IV. éves theologus.

A titkári jelentés után Gálfi Lőrinc egyleti pénztáros olvasta fel évi jelentését, melyet a közgyűlés jóváhagyólag vett tudomásul. Örömmel láttuk a jelentés kapcsán, hogy alapítóink száma örven-
detesen gyarapodik.

Az egyletnek jelenleg 109 alapító tagja van, akik közül 51 világi férfi, 18 nő, 16 lelkész, 4 tanár, 17 testület és 3 emlék-
alapítvány.

Ezek után dr. Boros Györgyné a helyi nőszövetség munká-
járól tartott értékes beszámolót, melynek végeztével üdvözölte
Drummondné asszonyt. Drummondné az üdvözlést megköszönve,
pár szóban az angliai unitárius nőegyletek munkájáról emlékezett
meg s tolmácsolta ezeknek üdvözlését. A vidéki nőegyletekről Ür-
mósi Károlyné adott állapotrajzot.

A közgyűlés az Egylet tiszteletbeli tagjává választotta Drum-
mond urat s újra megválasztotta a választmány lelépő tagjait. A
gyűlés befejezése után a nőszövetség tagjai teát adtak a Leány-
otthonban.

Dr. V. B.

Titkári jelentés

a D. F. E. Tordai Ifjusági Tagozatának 1926. első félévi működéséről.

Lőrinczy Dénes unitárius esperes urnak a folyó év elején
sikerült elérnie, hogy a Dávid Ferenc Egylet Tordai Ifjusági Tago-
zata hosszabb idő óta félbeszakadt működését a jelen körülmények
között is felvehette s azt a legszebb eredménnyel folytathatta.

Az újjáalakuló gyűlés 1926. január 17-én folyt le ünnepélyes
keretek közt, hol felkérték Lőrinczy Dénes esperes urat, hogy fogadja
el az egylet diszelnökségét. Az esperes ur a felkérést készséggel
vállalta, sőt az üléseknek csaknem mindegyikén aktív szerepet vitt
győnyörű imáival, oktató, nevelő előadásokkal.

És szép munkáját siker koronázta. Egyletünk tagjainak száma
rövidesen a kétszázat meghaladta.

E helyen kell említést tennem Erdős Mihály unitárius ének-
vezér eredményes munkájáról. Az ő fáradozásának köszönhető, hogy
minden egyes ülés programját az ifjuságnak három szép egyházi
énekszámra tette teljesebbé harmonium kísérete mellett. Erdős emel-
lett szólóénekek betanításával és felolvasásokkal is résztvett az
egylet munkájában.

Az egylet tisztikara az első ülésben a következőképen alakult
meg: Ügyvezető-elnök Weress Ákos gépészmérnök, elnöknő Gyarmat-
y Lenke fogtechnikus, alelnökök dr. Adorján Endre magántiszt-
viselő és Székely Dénes földbirtokos, alelnöknők Végh Ida tanítónő
és Balogh Edit gyógyszerész-gyakornok, titkár (jegyző) Bodoczi
Károly jogszigorló, titkárnő (jegyző) Weress Jolán VIII. gimn. tan.,
pénztáros Fodor János kereskedő, ellenőrök Fekete József és Kiss
Ernő kereskedő, ellenőrnők Lőrinczy Sárika és Erdős Margit, gond-
nok Fodor Domokos kereskedő, könyvtáros Pál Dénes unitárius
segédlelkész. Választmányi tagok: Barabás Béla tanár, Benczédi

Ferenc gyógyszerész, Sipos Lajos kereskedő, Székely László mé-
száros, Pázsint József gyártisztviselő, Fehér Vilmos tisztviselő, Ga-
lambosi Endre timársegéd, Gönczi Árpád szijgyártó, Tóth Béla,
Rázmán Mór joghallgatók, Adorján László, Major Ferenc VIII. gimn.
tanulók, Solymosi Izabella tanítónő, Lőrinczy Márta, Bardócz Sára,
Sipos Klára, Budovszky Mária, Szöcs Annuska, Sipos Eszter, Szabó
Sára, Sikó Anna, Csetri Ilona, Miklós Margit és Tóth Ilonka.

A tisztikar tagjai közül az egylet minden irányu munkásságá-
ban való részvételükkel külön is megemlést érdemelnek: Weress
Ákos elnök, ki minden egyes ülésen széleskörű ismereteiből sorozatos felolvasásokkal és szabadelőadásokkal gyarapította a tagok általános ismereteit és résztvett a templomban tartott vallásos estélyeken saját zenekompozíciójának előadásában; Gyarmaty Lenke és Végh Ida, Weress Jolán, Lőrinczy Sári és Erdős Margit, Pál Dénes segédlelkész, Fekete József ellenőr.

A tisztikaron kívül azonban buzgó tevékenységet fejtett ki az egylet működésében csaknem minden egyes tag előadásokkal, felolvasásokkal, szavattalokkal, szindarabok, monológok, ének- és zene-
számok előadásával, sőt nem egyszer a legfiatalabb, 10—12 éves tagok szereplése váltott ki zugó tapsokat és jegyzőkönyvi elismeréseket. Az elmúlt félévben tartott az egylet két vallásos estélyt az unitárius templomban, a templomot zsufolásig megtöltő közönség jelenlétében szép erkölcsi és anyagi sikerrel, mely utóbbinak eredménye harangbeszerzési alap javára fordítottatott. Ezenkívül tartott 12 rendes ülést a volt unitárius gimnázium helyiségében és pedig eltekintve az ülésenkinti 3—3 egyházi énekszámától és a bevezető imáktól, összesen 22 szabadelőadással és felolvasással, 29 szavattal, 6 szindarab- és 6 monológ-előadással, 12 szólóénekkal, két hegedűszámmal. Az egylet vagyoni helyzete a félév végével a következő:

Bevétel:

10 leus tagsági díjakból 201 tag után	2010.—	Leu
Felülfizetésekből	856 75	„
1926. febr. 21-én tartott vallásos estélyből	1500.—	„

Összesen: 4366 75 Leu

Kiadás:

Harangbeszerzési alapra	1500.—	Leu
Különböző folyóiratokra (Magyarnép, Pásztortűz, Hirnök, Magyarlányok, Ifju Erdély, Ifjuság, Korunk, Színház és Társaság	2422.—	„

Készpénz maradvány: 444 75 Leu

Egy összefoglaló tekintetet vetve az egylet elmúlt félevi egész működésére, örömmel állapíthatjuk meg, hogy annak a legszebb eredménye mutatkozott az ifjuság nemes munkára való összehozásában, erkölcsének nevelésében, ismereteinek szórakozás közben való gyarapításában s általában az ifju szivekben, lelkekben a szép és nemes iránti fogékonyság felkeltésében és erősítésében.

Bojoczi Károly, titkár.

Egyházi és iskolai mozgalmak.

Tudadjuk az érdekelt családokkal, hogy a kollégium szövetkezete megnyílt!

Benczédi Pál lelkész Boldogfalvára, **Dobay István** lelkész-jelölt Homoródufalvára beköszöntött s ez alkalomból üdvözölkük és Isten áldását kérjük munkájukra.

Lelkészeiktatás Marosvásárhelyen. Lélekemelő ünnepe volt a marosvásárhelyi egyházközségnek június 27-én. Ekkor köszöntött be új lelkésze, **Halmágyi János** marosköri esperes. A beiktató ünnepélyen jelen volt **K. Nagy Árpád** f. ü. gondnok, ki azon reményét fejezte ki, hogy az egyházközségben — mely jelenleg templomépítés előtt áll — új reményekre jogosító korszak kezdődik. Képviselve voltak az összes felekezetek papjaik által, kik mindannyian szeretettel köszöntötték az új kartársat.

Elhunytak: Özv. pákei **Pákey Lajosné** szül. Kőszeghi Fangh Antonia, ki néhai híres építésmérnökünknek volt a neje, életének 63-ik évében szeptember 2-án jobblétre szenderült. Pihenése csendes, emléke áldott legyen! — **Dr. Kriza Jánosné** szül. Dienesch Klementin életének 37-ik, boldog házasságának 14-ik évében szeptember 6-án hirtelen elhalt, mélységes gyászt hagyva maga után szeretett családjában. A gondviselő és vigasztaló Isten nyugtassa meg őt csendes pihenésében s vigasztalja meg bánatos családját vigasztaló erejével! — **K. Nagy Gyula**, az unitárius főgimnázium volt rajztanára, ki több kiváló és országos hirre emelkedett művész mestere is volt, október 1-én 72 éves korában hosszas szenvedés után örökre elaludt. Az unitárius főgimnázium előcsarnokában volt felravatalozva, honnan a testvérfelkezetek ifjúságának részvétele mellett kísértük ki örök pihenő helyére. Imát és beszédet Vári Albert vallásánár, bucsubeszédet dr. Borbély István igazgató és a sirnál utolsó istenhozzádot dr. Boros György főjegyző mondtak. Emléke élni fog nagyszámu tanítványai lelkében, szeretett intézetében s egyházában és barátaí körében. Pihenése legyen csendes! — **Deák Miklós** unitárius lelkész, elsőrangú népies szónok és kitünő író, aki mindenfelé köztisztületnek örvendett megnyerő egyénisége révén, augusztus 30-án 65 éves korában örök álomra hajtotta fejét. Dávid Ferencnek kitünő apostola volt, ki fajtát is olthatatlan lelkesedéssel szerette s midőn hátramaradt özvegyének részvétünket nyilvánítjuk, megboldogult kedves halottunknak csendes pihenést kívánunk s óhajtuk, hogy emlékezete legyen áldott. A gyászszertartást Marosi Márton és dr. Boros György végezte. — **Miklós Zsigmondné** szül. Lakatos Emma, számvevőségi elnökünk leánya, hosszas szenvedés után szeptember 30-án visszatért az örök hazába. Pihenése legyen csendes!

A dr. Gál Kelemen-alapra ujabban a következők adakoztak: Dr. Ferencz József 300 leu, Székely Tihamér 300 leu. További adományok dr. Varga Béla teol. tanár Cluj, Coll. Unit. címre küldendők.

Várfalván és **Aranyosrákoston** a nyár folyamán harangszentelési ünnepségeket tartottak, hol az egyházi beszédeket Csifó Salamon teol. tanár mondta. Ugyancsak harangszentelés volt szept. 12-én **Sinfalván**, hol Szolga András gondnok és családja vett egy harangot az egyházköztségnek. Az ünnepi imát Lőrinczy Dénes esp., a beszédet dr. Kiss Elek dékán mondta. **Marosvásárhelyen** a Magyar Párt a tűz- és árvizkárosultak felsegítésére aug. 28. 29. napjain gyűjtéssel kapcsolatos nagyszabású ünnepségeket rendezett. Az unitárius egyházköztség is kivette részét e nemes tevékenységben. Ez alkalommal imát Halmágyi János esperes, helybeli lelkész, beszédet dr. Kiss Elek dékán mondott s gyönyörűen énekelt Bedő Árpád vadadi lelkészünk nőtestvére. **Szabédi** egyházközségünk templomát nagy áldozatokkal teljesen kijavította s az elesett hősök emlékét egy nagyon szép emlékoszloppal örökítette meg. Ez oszlopot Zsákó Kálmán marosvásárhelyi kőfaragó-mester művésziesen készítette el. A templomszentelési és emlékoszlop felavatási ünnepély szept. 26-án volt, mikor imát Kelemen György helybeli lelkész, beszédet dr. Kiss Elek dékán mondott a templomban, valamint felolvasta a 91 éves főpásztornak sajátkezűleg írt meghatóan szép üdvözlő és megáldó levelét is. Az emlékoszlop felavatása óriási hatást váltott ki a lelkekből. Imádkozott helybeli lelkész leánya, beszélt lelkész és dékán, szavaltak és verset olvastak fel helybeli férfi és nő szereplők. A közönség éneke szép és áhitatos volt. Így épül az Egyház, épüljön is!

Köszönet és nyugtázás. Az alsóboldogfalvi lelkészbeigató alkalmával az orgona-alapra a következő adományok folytak be: Geréb Zsuzsánna néhai édes atyja, Geréb Sándor lelkész emlékére 1000 leu, Gyarmathy Klára 1000 leu; Gagyí Bán Lőrinc rokkant 200 lei, br. Daniel Lajos és dr. Elekes Domokos felügyelő gondnokok 100—100 leut. A nemesszívű adakozók fogadják az egyházköztség hálás köszönetét. *Benczédi Pál* lelkész. *Gagyí Béni* gondnok.

Nyugtázás. Az egylet pénztárába június 18-tól szeptember 18-ig tagsági és előfizetői díjat fizettek: Szabó Lajosné Szováta, Máté Sándor Szentháromság, Fazakas Józsefné Marosvásárhely, Derzsi Klára Désfalva, Székely Sándor, Ürmösi Jenő Kolozsvár, Pap László Székelyudvarhely, özv. Fazakas Domokosné, Kovács János, Dávid F. Egylet Fiátfalva, Fazakas Sándor Nagyajta, Varga Sándor, Radó Józsefné Segesvár, Rácz Pálné Szőkefalva, Simó József Petrosény, dr. György József, Filep Gábor, Kovács Béla, Kilyén Mózes Ikland; Korondi D. F. Egylet, Pál Tamásné Marosvásárhely, Bustya István, Szabó Ferenc, Szolga József, Borbély Samu Vulkán, Koppándi István Lupény, Fehér Jenő Resica, Csegezy Márton Beszerce, Vass Pál Torda; Ütő Áron, Simon András, Ince Béla, Uzoni Mihály, Köntés Ferenc, id. Szabó Mózes, Imre Albert, Koródi Ferenc, Téglás Albert, Novák Jánosné, özv. Kriza Sándorné, ifj. Téglás Dávid, József Kálmán, Vida Géza, Ütő Benjaminné, Zoltán Sándor, Barabás Mihály, Csiki István, Bedő Fe-

renc, Kiss Károly, Útő Lajos, ifj. Szabó Mózes, Unitárius Egyház-
község Sepsiszentgyörgy; Unitárius Egyházközség Kilyén, Soliom
Bélané Kézdikóvár, Útő Béla Lécfalva, dr. Balogh Istvánné Málnás;
Lőrincy Sándor, Fekete István, Kiss Gábor, Biró Sándor,
Fülöp Mózes Medgyes; Preiszner Péterné, Csudor Bélané, Kará-
csony Ferenc, Bódi Imre, Kerekes Dávid, Szinte Ferenc, Knobloch
Vilma, Török Sándor, Csoma Gyözőné, Dobra Dénesné, Szolga
Ferenc, Gagyí Dénes, Kovács Károlyné Brassó 1926-ra. Asztalos
Ferenc Felsőrákos, Szász Ferencné Dicsőszentmárton, Kovács Al-
bert Derzs; Török János, Unitárius Egyházközség Ikland; Unitá-
rius Leányegyházközség Nagyernye; Oltean Miklósné, Sata Imre
Sepsiszentkirály 1925-re. Kerekes István Nagyajta, özv. Velits Ká-
rolyné Torda, Unitárius Egyházközség Fiátfalva, Bálint Albert, Uni-
tárius Egyházközség Gyepes, Gál József, Dávid F. Nőegylet Re-
csenyéd, özv. Györfi Ferencné, Unitárius Egyházközség, Ádám
Dániel Derzs, Nagy Miklós Bánffyhunrad, Bedőházy Gábor, Hügel
Jánosné, dr. György Zsigmond, dr. György Árpád, Lakó István,
Nagy József, Benkő János Segesvár, özv. Pálfi Jánosné Csegez,
Nemes Lajosné Ikland, Unitárius Egyházközség, Gyöngyösi Ká-
roly Sepsiszentkirály, Götz Béla Hosszufalu, Ince Zsigmond Tóvis,
Nagy Lázár Marosvásárhely, Deák Jenőné Telek, Tóder Jánosné,
Szabó Dénes, Kőkösi Imre, Kádár Sándor, Fazakas Zsigmond,
Vajda József, Gábor Ferenc, Izsák Vilmos, Domokos József, Ko-
vács Károly, Péter József, Török Árpádné, Bartha Sándor Brassó
1925—1926-ra. Ambrus Domokos Siménfalva, özv. Pataki Jó-
zsefné, Német Kata M., Simon István, Váradí Domokos, Szabó
Ferenc, Veress Károly Alsójjára, id. Gagyí Sándor Alsóboldogfalva,
Unitárius Egyházközség, Dávid Ferenc Egylet Körispatak, Unitá-
rius Egyházközség Pipe, Unitárius Egyházközség Recsenyéd; Szat-
máry Ferenc Derzs, dr. Teleky Jenőné Segesvár, özv. Végh Gyu-
láné, Gombos András, id. Végh József, Boros Domokos, Nagy
Mihály, Fekete Zsigmond, Fekete Albert, Bencédi Ferenc, Unitá-
rius Egyházközség Tordátfalva; Darkó Jakab, Kádár Mihály Brassó;
Németh István Torockó, Fülöp Sándor Vulkán 1924—1926-ra.
Unitárius Egyházközség Nagyajta 1923—1925-re; Sebe Ferenc
Pipe 1922—1926-ra; özv. Németh Istvánné Brassó; Csutak Jó-
zsefné Segesvár, Unitárius Egyházközség, Biró Domokos, Gyulay
Árpád Korond 1923—1926-ra; — Alapító díjban fizettek:
Nyomáti Unitárius Nőszövetsége 500 L-t, Lőfi Gyula 200 L-t,
Lőfi Gyula Torda 200 L-t, Nagyajtai Dávid Ferenc Ifjusági Egy-
let 400 L-t, Szilágyi Ártúr Kolozsvár 500 L-t. Kolozsvár, 1926.
szeptember 18-án. Gálfi Lőrinc, pénztárnok

Szerkesztői üzenet. Még ki nem jöhetett cikkekért stb. türelmet kérünk.

Szerkesztik: **Dr. Kiss Elek, Pap Domokos, Pálfi Márton, Dr. Varga Béla.**

Előfizetési ár: Egész évre 40 L. Magyarországra 60 L. Egyes szám ára 5 L. Akik a 40 L-t egy összegben előre befizetik, a Dávid Ferenc-Egylet rendes tagjainak tekintetnek. Örökös alapítódíj 500 L. Minden pénz Gálfi Lőrinc egyleti pénztárhoz küldendő.

Nyomatott „Corvin“-könyvnyomdában Cluj-Kolozsvár, Str. Iorga (volt Jókai-utca) 17 sz.